REFERAT Økonomiudvalget (2022-2025) d. 27-10-2023

Mødedato	Fredag d. 27. oktober 2023 kl. 07:45
Mødested	Teams
Mødedeltagere	Morten Slotved (C), Henrik Klitgaard (B), Ann Lindhardt (V), Maj Allin Thorup (C), Christian Wikström (V), Jesper Sperling (V), Marcus Guldager (A), Thorkild Gruelund (Q), Louise Zabel (F)

Indholdsfortegnelse

Ekstraordinære takststigninger på affald i 2024 og 2025 som følge af lovændring..... 3
Takster og brugerbetaling i 2024..... 7
Lukket: Kapacitetsudvidelse i dagtilbud - tre muligheder..... 10
Underskriftsblad..... 11

Punkt 1: Ekstraordinære takststigninger på affald i 2024 og 2025 som følge af lovændring

23/11140

Sagens forløb:

ØU-KB

Baggrund

Som følge af vedtagelsen af lov nr. 745/2023 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmeforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven skal affaldssektoren selskabsgøres. Det betyder, at affaldsforbrændingen i Norfors skal udskilles i et særskilt selskab inden den 1. januar 2025.

Bestyrelsen i Norfors har den 17. oktober 2023 truffet beslutning om at opkræve forcerede afskrivninger hos kommunerne ved at øge taksten for affaldsforbrændingen for årene 2024 og 2025. Det sker som en konsekvens af lovændringen. Med beslutningen nedbringes gælden i den del af selskabet, som vedrører affaldsområdet.

Bestyrelsen i Norfors har betinget, at beslutningen godkendes i ejerkommunernes kommunalbestyrelser/byråd, og denne sag behandles derfor i samtlige ejerkommuners Kommunalbestyrelser/Byråd i oktober måned 2023. Der sker parallelt med de konkrete sager om takster i kommunerne, der skal besluttes ultimo oktober måned.

Forslag

Administrationen anbefaler Økonomiudvalget at indstille til Kommunalbestyrelsen at:

1) Hørsholm Kommune opkræver et ekstraordinært affaldslovsgebyr på ca. 1.000 kr. ex. moms pr. indbygger, som fordeles på taksterne på de affaldsordninger omkostningerne vedrører i 2024 og 2025. Det betyder at en typisk husstand i Hørsholm Kommune med en to kammerspand skal betale 1.180 kr. ekstra i 2024.

og

2) Hørsholm Kommune betaler et a conto beløb på 9,9 mio. kr. til Norfors svarende til halvdelen af opkrævningen for 2024.

Sagsfremstilling

Folketinget indgik i juni 2020 aftale om ”Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi”. I aftalen indgik målet om at tilpasse affaldsforbrændingen nationalt til de fremtidige affaldsmængder, der forventes at blive reduceret med 30 pct. frem mod 2030.

Ved ændringslov nr. 745 af 13/06/2023 udmøntede regeringen aftalen ved at stille krav om udbud af behandlingen af det forbrændingsegnede affald pr. 1. juli 2025.

Norfors har en høj gæld i forbrændingsanlægget Usserødværket. Der er derfor risiko for strandede udgifter, som ejerkommunerne kommer til at hæfter for, hvis ikke gælden nedbringes inden konkurrenceudsættelsen.

Som følge af lovændringen skal Norfors selskabsudskilles i et ApS eller A/S senest pr. 1. januar 2025. Herefter vil Norfors være omfattet af selskabsskatteloven. Det indebærer, at selskabets egenkapital med den nuværende gæld vil være negativ, da gældsforpligtelserne overstiger selskabets værdi. Selskabet vil i så fald ikke kunne stiftes. I stedet skal ejerkommunerne hæfte for den gæld, der ikke kan dækkes, og det forventes at ske via skatteindtægter. Derfor arbejder Norfors på at nedbringe gælden i Usserødværket inden 1. januar 2025.

Usserødværkets økonomi

Usserødværket omfatter affaldsforbrænding og energiproduktion (el og varme). Lovændringen medfører en betydelig højere økonomiske risici for I/S Norfors og ejerkommunerne. Der er derfor behov for, at værkets økonomi styrkes.

Ejerkommunerne hæfter solidarisk for den nuværende gæld på 790,5 mio. kr., som er optaget, da værket blev udbygget med en ny ovnlinje i 2017. Der blev optaget lån via Kommunekredit, hvor ejerkommunerne hæfter solidarisk for lånet. Ejerkommunerne har godkendt en løbetid på lånet på 20 år. Den forcerede afskrivning indebærer derfor en fremskyndelse af tilbagebetalingen med 10 år, når Norfors nedbringer gælden frem mod 2025.

Ca. 213,4 mio. kr. af gælden i Usserødværket vedrører affaldsforbrændingen. Som følge af den nye lov er bestyrelsen nødsaget til at opkræve forcerede afskrivninger for 2024 og 2025 for at nedbringe gælden for affaldssidens andel af Usserødværket inden 1. juli 2025. Det betyder, at takster i kommunerne for affaldshåndtering til forbrænding vil stige midlertidigt i årene 2024 og 2025.

Norfors har ligeledes varslet stigninger i varmepriserne for at styrke økonomien.

Norfors vil sideløbende arbejdet for at inddrive kommunernes tab på affaldssiden hos staten, da der er aftalt en statslig kompensationsordning for de ejerkommuner, hvis forbrændingsanlæg ikke kan fortsætte som privatretlige selskaber i konkurrence efter 2025.

Ekstraordinær opkrævning

Den affaldsrelaterede anlægssaldo (gæld) er på 213,4 mio. kr. ex moms og opkræves i kommunerne med:

- 2024: 170,8 mio. kr. ex. moms svarende til to års forcerede afskrivninger
- 2025: 42,6 mio. kr. ex moms svarende til ½ års forceret afskrivning.

Beløbet fordeles af Norfors mellem ejerkommunerne efter indbyggertal svarende til, hvordan hæftelsen mellem kommunerne er fordelt. Ejerkommunernes samlede indbyggertal er af Danmarks Statistik opgjort til 213.057 indbyggere i 1. kvartal 2023. Det betyder, at der skal opkræves i alt 1.000 kr. ex. moms/indbygger.

Hørsholm Kommunes andel bliver samlet ca. 24,8 mio. kr. ex. moms.

Den ekstraordinære opkrævning anvender Norfors til at nedbringe affaldssidens andel af gældsforpligtelserne.

Takststigning

Ejerkommunerne skal indarbejde udgiften til forcerede afskrivninger i gebyrtakster i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 48 stk. 3.

Den enkelte kommune opkræver andelen af det ekstraordinære affaldslovsgebyr efter en omkostningsbegrundet fordeling. Det betyder, at det ekstraordinære affaldslovsgebyr skal fordeles på de ordninger, som afleverer affald til Norfors til forbrænding. Inden for disse ordninger skal udgiften fordeles efter de regler, der er fastsat herom i affaldsaktørbekendtgørelsen, og inden for disse retlige rammer skal der ske en sagligt begrundet fordeling.

Fordelingen af det ekstraordinære gebyr vil fremgå af de enkelte kommunernes sag om takstfastsættelse for året 2024.

Juridisk vurdering.

Affaldskraftvarmeværker er omfattet af hvile i sig selv princippet, jf. Elforsyningsloven nr. 375 af 1/7 2023, § 75 stk. 3. Dermed skal Norfors opkrævninger samlet set være omkostningsbegrundede. Advokatfirmaet Horten har gennemgået reglerne på området og konkluderer, at en udgift til forceret afskrivning, der er begrundet i en forventet kort restlevetid af anlægget som følge af den ændrede lovgivning, kan besluttes af Norfors. Da kommunerne skal kunne opkræve beløbene inden for rammerne af miljøbeskyttelsesloven og affaldsaktørbekendtgørelsen, skal Norfors opkrævning hos kommunerne tage hensyn hertil.

Det er bestyrelsen i Norfors I/S, der i henhold til det fælleskommunale selskabs vedtægt, har beslutningskompetencen til at beslutte at øge selskabets budgetterede udgifter i form af forcerede afskrivninger.

De enkelte ejerkommuner har omvendt selv beslutningskompetencen i forhold til, hvordan den enkelte kommunes andel af den forcerede afskrivning skal fordeles på de forskellige affaldsordninger i kommunen med deraf følgende takstforhøjelse. Det anbefales dog, at fordelingen sker ens på tværs af ejerkommunerne.

Økonomi/personale

Norfors sender 1. aconto opkrævning på forcerede afskrivninger for 2024 i ultimo 2023. Betalingen foretages i 2023 for at styrke Norfors likviditet ved årsskiftet.

Kommunikation

Det vil i kommunikationen blive understreget, at de midlertidigt høje takststigninger er en direkte konsekvens af den ny lovgivning om liberalisering af affaldssektoren. Som bekendt agter bestyrelsen i Norfors at indlede en retssag mod regeringen herom.

For at imødekomme borgerhenvendelser om takstændringerne har Norfors og kommunerne aftalt følgende tiltag:

- Der udsendes nyheder i Norfors og ejerkommunerne den 23. oktober.

- Der udarbejdes en FAQ til både politikkerne, medarbejdere i kommunen og medarbejdere i Norfors, så der kan svares på de spørgsmål som kommer.

- Der fremsendes et brev fra bestyrelsen til forligskredsen bag L115 om den økonomiske konsekvens af deres lovgivning.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-10-2023

1) Ændringsforslag fra A og F: "Økonomiudvalget afviser at øge taksterne, i det der ønskes at finansiere udgiften gennem en midlertidig skattestigning. Administrationen bedes udarbejde en model for en midlertidig skattestigning, der ophører når der er skaffet et tilsvarende provenu som takststigningerne ville indbringe".

Økonomiudvalget forkastede ændringsforslaget med stemmerne 2 for (A, F) og 7 i mod (B, C, V, Q).

Protokollat A og F: "Med de takststigninger som der lige nu lægges op til, så vil en familie bosiddende i Ådalsparken skulle betale en årlig ekstraudgift på cirka 2.800kr, mens en familie bosiddende i en villa i Rungsted kun skal betale cirka 1.800kr. Det er en grundlæggende skæv fordeling. Derfor ønsker vi at finansiere denne ekstraudgift på en mere solidarisk måde, gennem en midlertidig skattestigning med virkning fra 2025 fremfor gennem en skæv midlertidig takststigning".

Afstemning om administrationens indstilling:

Økonomiudvalget anbefalede Kommunalbestyrelsen at tiltræde administrationens indstilling.

2) Økonomiudvalget anbefalede Kommunalbestyrelsen at tiltræde administrationens indstilling.

Bilag

Notat beregning af særligt gebyr opgjort pr. indbygger.pdf

Notat af 18 10 2023 om extraordinær opkrævning hos interessentkommunerne .pdf

Punkt 2: Takster og brugerbetaling i 2024

23/780

Sagens forløb:

ØU - KB

Baggrund

På baggrund af det vedtagne budget 2024-2027 har administrationen udregnet takster for året 2024. Taksterne fremlægges til godkendelse.

Forslag

Administrationen indstiller, at Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen godkender taksterne for 2024.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har på sit møde den 9. oktober 2023 vedtaget budget 2024-2027.

De nye takster for 2024 blev fremlagt ved 1. behandling af budget 2024-2027 med de foreløbige beregninger.

Administrationen har på baggrund af det vedtagne budget 2024 - 2027 genberegnet taksterne.

Taksterne er baseret på effekten af det vedtagne budget for 2024-2027 samt prisfremskrivning.

De endelige takster for 2024 fremgår af det vedlagte bilag.

For væsentlige afvigelser/ændringer i kommende års takster, har administrationen udarbejdet uddybende bemærkninger, som fremgår nedenfor:

Stadepladser

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 13.12.2022 at nedsætte taksterne for stadepladser i kommunen for at sikre, at stadepladserne lejes ud og er aktive stadepladser, så der skabes mere liv i byen.

Rottegebyr

Opkrævning af ejendomsskat overgår fra 1.1.2024 fra kommunerne til staten. Det betyder, at kommunerne ikke længere må anvende ejendomsværdien som grundlag for beregning af gebyr for rottebekæmpelse. I stedet skal gebyret beregnes på baggrund af det bebyggede areal jfr. BBR. Rottegebyret ændres derfor fra 0,092 promille af ejendomsværdien til 1,38 kr. pr. bebygget m2. For en bolig på 180 m2 med en ejendomsværdi på 6 mio. kr. vil det betyde, at gebyret ændres fra 552 kr. årligt til 248,40 kr. årligt.

Affaldstakster

Administrationen har på baggrund af beslutning fra Norfors om forcerede afskrivninger på Usserødværket, genberegnet taksterne på affald. Taksterne er beregnet på baggrund af nye opkrævninger fra Norfors.

I anden sag på Økonomiudvalgets og Kommunalbestyrelsens dagsorden beskrives de ekstraordinære takststigninger på affald i 2024 og 2025, som følge af en lovændring, der indebærer, at affaldssektoren skal selskabsgøres.

Folketingets aftale om at tilpasse affaldsforbrændingen til fremtidige affaldsmængder jfr. ændringslov 745 af 13/06/2023 medfører et krav om udbud af behandling af det forbrændingsegnede affald. Det betyder i praksis, at Norfors skal nedbringe deres gæld i forbrændingsanlægget Usserødværket inden konkurrenceudsættelsen pr. 1. juli 2025.

Norfors har været nødsaget til at ændre prisen for affaldsforbrænding af restaffald fra 862,50 kr. kr. pr. ton i 2023 til 2.500 kr. pr. ton i 2024. Hertil kommer et nyt affaldslovsgebyr som udgør ca. 1.000 kr. (ekskl. moms) pr. indbygger i 2024, svarende til en merudgift i Hørsholm Kommune på ca. 24,715 mio. kr. Gebyret skal fordels ud på den forventet mængde restaffald på 3.978 ton/årligt til forbrænding, svarende til et ekstraordinært affaldslovsgebyr på 6.212 kr. pr. ton restaffald. Nedenfor ses konsekvensen af prisstigningerne på eksisterende ordninger. Norfors har også varslet et ekstraordinært gebyr på 500 kr. pr indbygger i 2025.

Priseksempler:	2023	2024	stigning
Enfamiliebolig/villa rest/mad			
240 l beholder rest/mad (60 % rest) med 14. dages tømning + uge tømning sommeren inkl. husstandsgebyr	4.294 kr.	6.060 kr.	1.766 kr.
240 l beholder rest/mad (60 % rest) ugetømning hele året inkl. husstandsgebyr	5.089 kr.	6.919 kr.	1.830 kr.
Større etageejendom restaffald			
Ådalsparken/Højmosevænge			
Tilmeldt med 13 nedgravede beholder på 5 m3 og 6 nedgravede beholdere på 2,5 m3	568.732 kr.	2.810.352 kr.	2.241.620 kr.
Hertil husstandsgebyr pr. bolig	2.693 kr.	2. 832 kr.	139 kr.
Svarende til en samlet udgift pr. husstand ved 822 husstande	3.385 kr.	6.251 kr.	2.866 kr.
Restaffald flerfamilie/			
etageejendom			
660 l rest med ugetømning pr. ejendom. Hertil kommer husstandsgebyr på 2.832 kr. pr. husstand efter antal tilmeldte husstande	3.990 kr.	22.483 kr.	18.493 kr.
Restaffald erhverv inkl. moms*			
660 l rest med ugetømning	5.452 kr.	24.655 kr.	19.203 kr.

* Det er valgfrit for erhverv om de vil benytte kommunens indsamlingsordninger eller en privat affaldsaktør. Såfremt samtlige erhverv fravælger den kommunale indsamlingsordning, vil der være en underfinansiering af affaldslovsgebyret på ca. 1,8 mio. kr. i 2024.

Udgifterne til både indsamling og behandling af madaffald er også steget mere den almindelig prisfremskrivning, så takststigning på madaffald udgør ca. 10-20 % fra 2023 til 2024 alt efter beholder størrelse.

Husstandsgebyret, der er obligatorisk for alle private husstande, stiger fra 2.693 kr. i 2023 til 2.832 kr. i 2024, svarende til ca. 5,1 %. Stigningen skyldes primært forventede udgifter i forbindelse med opstart af selskabsgørelse af affaldsområdet der skal træde i kraft pr. 1. juli 2026. Husstandsgebyret dækker administration, genanvendelige materialer, storskrald, farligt affald og genbrugsplads. Det er forudsat at prisen for brug af genbrugspladsen er uændret i forhold til 2023. Det obligatoriske husstandsgebyr dækker IKKE ordninger for rest- og madaffald, som har egne takster beregnet på baggrund af affaldsvolumen.

Økonomi/personale

Taksterne indgår i det vedtagne budget 2024-2027

Kommunikation

Efter Kommunalbestyrelsens godkendelse, vil taksbladet publiceres på kommunens hjemmeside.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-10-2023

Udsat.

Bilag

Takster og brugerbetaling i 2024

Punkt 3: Lukket: Kapacitetsudvidelse i dagtilbud - tre muligheder

23/11588

1) Økonomiudvalget anbefalede IKKE Kommunalbestyrelsen at tiltræde administrationens indstilling.

2) Økonomiudvalget anbefalede Kommunalbestyrelsen at tiltræde administrationens indstilling.

3) Økonomiudvalget anbefalede IKKE Kommunalbestyrelsen at tiltræde administrationens indstilling.

Fraværende: Jesper Sperling, V.

Fraværende Jesper Sperling (V)

Punkt 4: Underskriftsblad

23/123

Sagens forløb:

ØU